

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 30 listopada 2018 roku, wydanym w sprawie z powództwa Z. K. przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności, sygn. akt II C 580/15, Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi:

1. **oddalił powództwo;**

2. **zasądził od powoda Z. K. na rzecz pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w Ł. kwotę 2 400 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.**

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód, zaskarżając go w całości. Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie:

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez bezzasadne przyjęcie, że powód nie wykazał, iż przysługują mu w stosunku do pozwanej Spółdzielni Mieszkaniowej (...) wierzytelności mogące być podstawą potrącenia, a w konsekwencji mogące być podstawą przedmiotowego powództwa przeciwegzekucyjnego, w sytuacji gdy okoliczność, że powodowi przysługują wierzytelności z tytułu zadośćuczynienia za śmierć żony, z tytułu nadpłaty za wodę oraz z tytułu dopłaty do wkładu jest zdaniem powoda „oczywista i udowodniona przez niego ponad wszelką wątpliwość”;

- art. 233 § 1 k.p.c. poprzez bezzasadne przyjęcie, że po powstaniu tytułu wykonawczego nie nastąpiły żadne okoliczności uniemożliwiające wykonanie zaskarżonego tytułu wykonawczego, w sytuacji gdy - w ocenie Z. K. - powód w toku postępowania wykazał szereg okoliczności, które jego zdaniem nie tylko wskazywały na istnienie podstaw do wytoczenia powództwa przeciwegzekucyjnego, lecz także wskazywały na jego zasadność;

- art. 278 k.p.c. poprzez nieuzasadnione oddalenie wniosku dowodowego powoda o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego, w sytuacji, gdy rozstrzygnięcie kwestii mających być przedmiotem opinii biegłego miało istotne znaczenie dla niniejszej sprawy, a brak przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego w toku postępowania uniemożliwił powodowi udowodnienie okoliczności mających być jej przedmiotem;

- art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. poprzez jego błędną wykładnię, a w konsekwencji nieuzasadnione przyjęcie, że w realiach niniejszej sprawy brak jest podstaw do kwestionowania tytułu wykonawczego w ramach powództwa przeciwegzekucyjnego, w sytuacji gdy - w ocenie Z. K. - tytuł wykonawczy w postaci wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi- Śródmieścia w Łodzi z dnia 5 grudnia 2013 r. sygn. akt XVIII C 1257/13 zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 2 marca 2015 r. winien być pozbawiony wykonalności.

W świetle tak postawionych zarzutów apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi z dnia 5 grudnia 2013 r., sygn. akt XVIII C 1257/13, zaopatrzonego w klauzulę wykonalności z dnia 2 marca 2015 r. oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego wg norm przepisanych.

Wniósł także o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego ds. rachunkowości na okoliczność wyliczenia faktycznego zużycia wody zimnej oraz ciepłej w okresie od daty uprawomocnienia się tytułu wykonawczego w postaci wyroku Sądu Rejonowego dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi sygn. akt XVIII C 1257/13 do dnia sporządzenia opinii przez biegłego,

wysokości należnych opłat z tytułu zużycia wody zimnej oraz ciepłej, wysokości nadpłaty z tytułu rozliczenia zużycia wody zimnej oraz ciepłej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja podlegała oddaleniu jako niezasadna.

Następnie wskazać należy, że art. 378 § 1 k.p.c. nakłada na sąd odwoławczy obowiązek ponownego rozpoznania sprawy w granicach apelacji, co oznacza nakaz wzięcia pod uwagę wszystkich podniesionych w apelacji zarzutów i wniosków. Granice apelacji wyznaczają ramy, w których sąd odwoławczy powinien rozpoznać sprawę na skutek jej wniesienia, określają je sformułowane w apelacji zarzuty i wnioski, które implikują zakres zaskarżenia, a w konsekwencji kognicję sądu apelacyjnego (np. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 sierpnia 2015r., V CSK 677/14, nie publik.). Jednocześnie w świetle uchwały 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 31 stycznia 2008 r. sąd drugiej instancji rozpoznający sprawę na skutek apelacji nie jest związany przedstawionymi w niej zarzutami dotyczącymi naruszenia prawa materialnego, wiążą go natomiast zarzuty dotyczące naruszenia prawa procesowego, w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania (III CZP 49/07, OSNC 2008/6/55).

W związku z powyższym w pierwszej kolejności należy rozpoznać zarzuty naruszenia prawa procesowego, gdyż jedynie w przypadku uznania, że postępowanie dowodowe nie było dotknięte wadami, można przyjąć, że prawidłowo został ustalony stan faktyczny w sprawie. Ponieważ zaś prawna kwalifikacja stanu faktycznego jest pochodną ustaleń, o prawidłowym zastosowaniu bądź niezastosowaniu prawa materialnego można mówić dopiero wówczas, gdy ustalenia stanowiące podstawę wydania zaskarżonego wyroku pozwalają na ocenę tej kwestii (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2002r. IV CKN 1532/00. Lex nr 78323). Prawidłowe zastosowanie prawa materialnego może mieć z kolei miejsce jedynie do niewadliwie poczynionych ustaleń faktycznych.

Przechodząc do oceny zarzutów stawianych w apelacji, na wstępie wskazać należy, że Sąd I instancji dokonał prawidłowych ustaleń stanu faktycznego, znajdujących pełne oparcie w zgromadzonym materiale dowodowym, ocenionym bez przekroczenia granic swobodnej oceny dowodów wyznaczonej dyspozycją art. 233 §1 k.p.c. Ocenę tę Sąd Okręgowy w pełni aprobuje, zaś ustalenia stanu faktycznego poczynione przez Sąd I instancji przyjmuje za własne.

W doktrynie i judykaturze panuje zgoda co do tego, iż z uwagi na przyznaną sądowi swobodę w ocenie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. może być uznany za zasadny jedynie wtedy, gdy podstawą rozstrzygnięcia uczyniono rozumowanie sprzeczne z zasadami logiki bądź wskazaniem doświadczenia życiowego. Tego natomiast, nie można stwierdzić w rozpatrywanym przypadku.

Podniesione przez skarżącego zarzuty naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., podobnie jak i zarzut naruszenia prawa materialnego, kwestionowały w swej istocie uznanie, w ramach którego Sąd Rejonowy stwierdził brak okoliczności uniemożliwiających wykonanie zaskarżonego tytułu wykonawczego po jego powstaniu. Należy zauważyć, że powyższy wniosek Sąd Rejonowy wyprowadził na podstawie oceny dowodów, prawidłowości której skarżący nie zdołał skutecznie podważyć. Skuteczne zakwestionowanie natomiast przyjętej przez Sąd I instancji oceny prawnej, co do istoty której odnosi się rzeczony zarzut, możliwe było wyłącznie w ramach zarzutu naruszenia prawa materialnego. W związku z tym, nie można było uznać zarzutu naruszenia przepisu art. 233 § 1 k.p.c. za uzasadniony.

Za chybiony należało uznać również zarzut naruszenia art. 278 k.p.c. Wbrew zapatrywaniom skarżącego, Sąd I instancji prawidłowo uznał zgłoszony przez pozwanego dowód z opinii biegłego za zbędny dla merytorycznego rozpoznania niniejszej sprawy. Prawidłowość postanowienia Sądu Rejonowego o oddaleniu dowodu, wbrew zarzutom apelacji, nie budzi żadnych wątpliwości, dlatego też brak jest podstaw do uwzględnienia wniosku apelacji i zmiany przedmiotowego postanowienia w trybie art. 380 k.p.c. Okoliczność, celem wykazania której przedmiotowy dowód został zgłoszony, a zatem to, jakiej wysokości nadpłaty z tytułu rozliczenia zużycia wody zimnej oraz ciepłej jest bez znaczenia wobec braku oświadczenia skarżącego o potrąceniu wierzytelności. Brak rzeczony oświadczenia ma ten skutek, że stwierdzona zakwestionowanym tytułem wierzytelność nie ulega umorzeniu i może być dalej egzekwowana.

Sąd Rejonowy ma słuszość twierdząc, że brak oświadczenia o potrąceniu (skonkretyzowanej wierzytelności) powoduje to, iż bez znaczenia fakt, czy powód posiada nadpłatę za okres po 2013 r. i w jakiej wysokości.

Skarżący pozostaje również w mylny przeświadczeniu co do zasadności zarzutu naruszenia art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. Skarżący nie wykazał, aby przysługiwała mu względem pozwanej jakakolwiek wierzytelność wzajemna, ani tego, że złożył oświadczenie o potrąceniu tej wierzytelności z wierzytelnością pozwanej, wskutek którego wierzytelność wynikająca z zakwestionowanego tytułu wykonawczego uległaby umorzeniu w całości lub odpowiedniej części. Powód nie przedstawił wyroku, który stwierdzałby, iż przysługuje mu wobec Spółdzielni wierzytelność z tytułu zadośćuczynienia za śmierć żony. Nie ma także dowodu na przysługującą powodowi wierzytelność z tytułu nadpłaty za wodę i z tytułu dopłaty do wkładu. Jedyny wyrok, który stwierdzał taką należność, został wydany w sprawie XVIII C 65/08 i dotyczył kwoty 1 033,70 zł, która to kwota została uwzględniona w wyroku stanowiącym podstawę zakwestionowanego w niniejszej sprawie tytułu wykonawczego. W niniejszej sprawie, z uwagi na charakter powództwa przeciwegzekucyjnego, badaniu podlega tylko to, czy zobowiązanie stwierdzone tym tytułem wykonawczym może być egzekwowane czy nie. A zatem, jeżeli skarżący nie dysponuje dowodem na istnienie skonkretyzowanej i obiektywnie stwierdzonej wierzytelności względem pozwanej, to jego subiektywne spostrzeżenia w tym zakresie nie mogą zostać uwzględnione. Jeżeli skarżący jest przekonany, że spółdzielnia nieprawidłowo naliczała opłaty za wodę także w okresie następującym po powstaniu przedmiotowego tytułu wykonawczego, to ma prawo wytoczyć przeciwko spółdzielni powództwo o zapłatę i w tym postępowaniu wykazywać nieprawidłowości w naliczaniu opłat i ustalać kwotę ewentualnej nadpłaty. Dopóki jednak nie ma jednoznacznego stwierdzenia, że wierzytelność z tytułu nadpłaty w konkretnej wysokości mu przysługuje wobec pozwanej oraz, że dokonał on jej potrącenia, nie ma przeszkód, aby zakwestionowany tytuł wykonawczy był wykonywany.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy oddalił apelację powoda, jako bezzasadną na podstawie art. 385 k.p.c.

Zważywszy na trudną sytuację materialną powoda, który zmuszony jest znosić egzekucję oraz jego wewnętrzne, subiektywne przekonanie o słuszości dochodzonego roszczenia Sąd Okręgowy nie obciążył powoda kosztami postępowania apelacyjnego, stosując w tym zakresie dyspozycję art. 102 k.p.c..